

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАХИСТ ПЛОДООВОЧЕВИХ КУЛЬТУР»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	202 Захист і карантин рослин ОПП Захист і карантин рослин
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс, семестр	4 курс 1 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, захист рослин
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Нечипоренко Наталія, кандидат сільськогосподарських наук, Контакти: каб. 75, (навчальний корпус № 1) E-mail: nataliia.necheporenko@pdaa.edu.ua https://www.pdaa.edu.ua/people/nechyporenko-nataliya-ivanivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати у здобувачів вищої освіти системи знань і умінь щодо організації та оптимізації систем захисту плодкових і овочевих культур від шкідливих організмів, що ґрунтуються на урахуванні еколого-біологічних характеристик шкідливих організмів, комплексному поєднанні агротехнічних, біологічних, імунологічних методів, а також раціональному застосуванні хімічних засобів захисту рослин.
Компетентності	<i>ЗК 3.</i> Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <i>ЗК 7.</i> Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку. <i>ЗК 9.</i> Здатність приймати обґрунтовані рішення. <i>ФК 1.</i> Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами. <i>ФК 5.</i> Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення. <i>ФК 8.</i> Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно- господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля.
Результати навчання	<i>ПРН 6.</i> Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів

	<p>агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття</p> <p><i>ПРН 8.</i> Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин.</p>
Методи навчання	<p>За джерелом знань (МН): МН 1 – словесні методи: лекція, інструктаж. МН 2 – наочні методи: демонстрування і спостереження. МН 3 – практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами. За ступенем керівництва (МНСР) МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома: самостійна робота з підсумковим контролем викладача за темами (завдання для самостійної роботи). Інноваційні методи навчання (МНІ): МНІ 4 – комп’ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Захист зерняткових плодових культур від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 2. Захист кісточкових плодових культур від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 3. Захист ягідних культур від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 4. Захист овочевих культур родини пасльонових від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 5. Захист овочевих культур родин гарбузових від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 6. Захист столових коренеплодів від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 7. Захист цибулинних овочевих культур від шкідливих організмів.</p> <p>Тема 8. Захист овочевих культур родини капустяних від шкідливих організмів.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Форми поточного контролю: опитування; виконання завдань лабораторних робіт; виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів.</p> <p>Форма семестрового контролю: залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>2. Дедлайни та перескладання: лабораторні роботи, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.</p> <p>3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	<p>«Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Загальна ентомологія», «Загальна фітопатологія», «Сільськогосподарська фітопатологія», «Землеробство», «Основи біологічного захисту рослин».</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної	<p>Презентації, відеоконтент, https://moodle.pdau.edu.ua/course/view.php?id=8608</p>

дисципліни (за потреби)	
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буджак В. В., Літвіненко С. Г. Фітопатологія: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 400 с. 2. Дмитрик П. М. Фітопатологія. Конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2015. 127с. 3. Інтегрований захист плодів культур: навч. посібник [Ю. П. Яновський, І. С. Кравець, І. В. Крикунов, С. М. Мостов'як; за ред. Ю. П. Яновського]. К.: Фенікс, 2015, - 648 с. 4. Колодійчук В. Д., Кривенко А. І., Шушківська Н. І. Практикум із сільськогосподарської фітопатології. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 223 с. 5. Мусієнко С. І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фітопатологія» для студентів 1 курсу денної форми навчання за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство. Харків. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2018. 300 с. 6. Пересипкін В. Ф. Сільськогосподарська фітопатологія. К.: Аграрна освіта, 2000. 415 с. 7. Рубан М. Б., Лікар Я. О., Бобось І. М. Сільськогосподарська ентомологія. К.: Фенікс, 2011. 622 с. 8. Сільськогосподарська ентомологія [Г. В. Байдик, Є. М. Білецький, М. О. Білик та ін.; за ред. Б. М. Литвинова, М. Д. Євтушенка]. К.: Вища освіта, 2005. 551 с. 9. Федоренко В. П. Шкідники і хвороби сільськогосподарських культур. К.: Урожай, 2000. 245 с. 10. Фітопатологія: Навчальний посібник [Ф. М. Марютін, В. К. Пантелєєв, М. О. Білик, за ред. проф. Ф. М. Марютіна]. Харків: Еспада, 2008. 552 с. 11. Фітопатологія: Підручник [І. Л. Марков, О. В. Башта, Д. Т. Гентош, В. А. Глим'язний, О. П. Дерменко, Є. П. Черненко; за ред. І. Л. Маркова]. К.: Урожай, 2016. 548 с. 12. Шкідники овочевих і плодово-ягідних культур та заходи захисту від них: Навч. посіб. для аграр. вищ. закладів I-IV рівнів акредитації з напрямку «Агрономія» [М. Б. Рубан, Я. М. Гадзало, І. М. Бобось; за ред. М. Б. Рубана]. К.: Урожай, 2004. 264 с. 13. Шкідники овочевих культур: навчальний посібник [І. М. Мринський, В. В. Урсал, С. В. Коковіхін та ін.]. Київ, 2018. 432 с. 14. Шкідники плодів культур: навчальний посібник [І. М. Мринський, В. В. Урсал, І. В. Забродіна та ін.]. Київ: Інтерконтиненталь, 2019. 728 с. 15. Шкідники ягідних культур: навч. Посібник [І. М. Мринський, В. В. Урсал, Т. М. Тимошук, О. А. Саюк]. К.: Інтерконтиненталь, 2018. 350 с. 16. Яновський Ю. П. Довідник із захисту плодів культур. К.: Фенікс, 2019. 472 с. <p style="text-align: center;"><i>Допоміжні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонь Т. Ю., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І. Оцінка принадливості сортів яблуни для каліфорнійської щитівки. <i>Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 26 листопада 2021 р.)</i>. Полтава: ПДАА, 2021. С.10-13. 2. Вовканич М. В., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І. Вплив способів вирощування томатів на ураження фітофторозом. <i>Захист і карантин рослин: історія та сьогодення» (присвячена</i>

110-річчю створення відділу захисту рослин Полтавської дослідної станції імені М.І.Вавилова) : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Полтава, 24-25 листопада 2020 р.). Полтава: ПДАА, 2020. С. 82-84.

3. Водяник С. В., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І. Оцінка ефективності інсектицидних протруйників у захисті картоплі від колорадського жука. *Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф.* (м. Полтава, 26 листопада 2021 р.). Полтава: ПДАА, 2021. С. 41-44.
4. Довідник із захисту рослин [Л. І. Бублик, Г. І. Васечко, В. П. Васильєв та ін.; За ред. М.П.Лісового]. К.: Урожай, 1999. 744с.
5. Імунітет рослин: Підручник [М. Д. Євтушенко, М. П. Лісовий, В. К. Пантелєєв, О. М. Слюсаренко; за ред. М. П. Лісового]. К.: Колоб'їг, 2004. 304 с.
6. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. [В. П. Туренко, М. О. Білик, А. В. Кулешов та ін., за ред. д-ра с.-г. наук, проф. В. П. Туренка, канд. біол. наук, доц. М. О. Білика; ХНАУ ім. В. В. Докучаєва]. Харків: Майдан, 2019. 330 с.
7. Літвіненко С. Г., Буджак В. В. Фітопатологія: конспект лекцій. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 48 с.
8. Марютін Ф. М., Малина Г. В. Тлумачний словник основних фітопатологічних термінів. Харків, 2009. 32 с.
9. Недвига О. Є. Словник понять і термінів з фітопатології. Умань, 2001. 302 с.
10. Пелих В.Ю., Поспелова Г.Д., Нечипоренко Н.І., Коваленко Н.П. Біопрепарати в технологіях захисту огірка від кореневих гнилей у закритому ґрунті. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2023. № 25. С. 155-159. (0,2 др. ар.)
11. Перепелиця Л.О., Корево Н.І., Гуторчук С.Л. Словник-довідник з фітопатології для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Житомир: ЖДУ ім. І. Франка. 2023. 109 с.
12. Поспелова Г. Д., Коваленко Н. П., Нечипоренко Н. І., Поспелов С. В., Поляков І. А., Тур В. Ю. Ефективність фунгіцидного контролю домінуючих хвороб томатів. *Вісник ПДАА*. 2020. № 4. С. 80-85.
13. Хвороби та шкідники картоплі, заходи боротьби з ними. [П. С. Теслюк, В. С. Куценко, А. А. Подгаєцький, О. П. Мигловець, Я. Б. Демкович, А. Ф. Борівський, Л. П. Теслюк, В. П.Купріянов]. К.: Ріджи, 2017. 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Головний сайт для агрономів. URL: <https://superagronom.com/>
2. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. URL: <https://dns.gb.com.ua/>
3. Національна академія аграрних наук України. URL: <http://naas.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Шкідники багаторічних насаджень // Сайт журналу "Сад і вино України" (Електронний ресурс). – 2022 р. Режим доступу до сайта <http://sadvinogradvino.org.ua/>